

Årsrapport 2022

O save the
orangutan

En hyllning till Borneos rika biologiska mångfald och kultur

Det var en mycket speciell händelse när orangutang nummer 500, efter en lyckad rehabilitering, kunde släppas ut i regnskogen i slutet av 2022. Ben är en av våra adoptionsorangutanger, och hans frihet är en milstolpe när det kommer till hur många orangutanger vi och våra partners genom åren har hjälpt tillbaka till ett liv i frihet i Borneos regnskog. Det handlar om orangutanger med traumatiska historier bakom sig som får återupptäcka sin frihet och skapa en ny livskraftig orangutangpopulation. Det är något vi och vår samarbetspartner BOS Foundation, och inte minst våra givare, kan vara stolta över.

Samtidigt är det viktigt att komma ihåg varför det här arbetet är nödvändigt. Orangutanger jagas och handlas med. Skogsbränder, gruvidrift, plantager och illegal avverkning går hårt åt regnskogen, så orangutanger förlorar sin livsmiljö. Det får också stora konsekvenser för ursprungsbefolkningen, för klimatet och för den övriga biologiska mångfalden. Därför är det en viktig prioritering för oss att skydda regnskogen, plantera nya träd och kämpa för att rätten till skogen ska hamna i rätt händer.

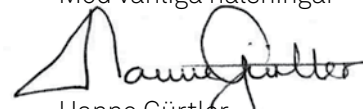
Under 2022 påbörjades etableringen av Indonesiens nya gröna och koldioxidneutrala huvudstad Nusantara, som kommer att ligga på Borneo. Nära den ligger skogsområdet Samboja Lestari, som en grön oas omgiven av kolgruvor. Det är också här ett av två av BOS-stiftelsens rehabiliteringscenter för orangutanger finns. I samband med planerna för den nya huvudstaden, har det under 2022 varit viktigt för oss att bidra till att Samboja Lestari bevaras som ett grönt paradiset i det nya huvudstadsområdet.

De senaste åren har coronapandemin legat som en våt filt över vårt arbete. 2022 blev det dock äntligen möjligt att besöka de projekt som vi stöttar på Borneo. Det blev också möjligt att hålla fysiska evenemang i Danmark och Sverige, och vi genomförde ett antal under året. Syftet var att skapa engagemang kring vårt arbete och fascination för Borneos rika natur och kultur.

Det blev både föreläsningar, ett silent disco och en fotoutställning på turné. Varje gång är det ett stort nöje att träffa de många intresserade i publiken. Vi höll några av evenemangen i nära samarbete med Indonesiens ambassad i Köpenhamn. Ett givande samarbete som vi förväntar oss fortsätter i framtiden.

Allt detta arbete leder naturligtvis tillbaka till orangutangen och dess livsmiljö. För även om utmaningarna är stora så gör stödet vi får att vi kan göra skillnad. Därför vill jag rikta ett stort tack till våra samarbetspartners och till alla företag, stiftelser och tusentals privatpersoner som stöttar vårt arbete. Tillsammans gör vi skillnad!

Med vänliga hälsningar

Hanne Gürtler
Generalsekreterare

Forsidebillede: ©BPI

Huvudstadens gröna skog: Samboja Lestari

Skogsområdet Samboja Lestari på östra Borneo blir snart granne med Indonesiens nya huvudstad - Nusantara. Det kommer att bli ett av grönområdena i regionen. Därför har vi på Save the Orangutan haft ett särskilt fokus på Samboja Lestari under 2022. Det innebar bland annat lanseringen av ett nytt stödprogram där privatpersoner hjälper orangutanger och regnskogen i den framtida huvudstadens gröna paradiset.

Fristadsöar och återutsättningar

Vår indonesiska partner BOS Foundation driver rehabiliteringscentret Samboja Lestari där föräldralösa orangutanger lär sig de färdigheter som behövs för att överleva i regnskogen. Bland centrets småtingar finns den charmiga Galaksi, vars utveckling Save the Orangutans givare kan följa. Samtidigt har centret även fristadsöar: Gröna trygga öar där orangutanger, som på grund av skador eller trauma aldrig kommer att kunna återutsättas i det vilda, får leva ett liv så nära naturen som möjligt.

Samboja Lodge

Samboja Lestari har en egen lodge där besökare från hela världen kan bo och vakna till ljudet av regnskog och orangutanghanarnas karaktäristiska rop. Besökarna kan även ta en tur runt fristadsöarna och studera de orangutanger som bor där.

Gruvidrift pressar skogen och lokalbefolkningen

Det gröna Samboja Lestari är omgivet av kolgruvor, som har stora miljömässiga och sociala konsekvenser för området. Samtidigt bidrar de till att lokalbefolkningen har väldigt lite mark att odla och leva på och därför lever i djup fattigdom. Det är därför vi och BOS, med stöd från danska CISU, arbetar tillsammans med lokalbefolkningen för att göra en del av skogen till deras utan att det går ut över skyddet av skogsområdet.

Så engagerar vi människor

Det är ett viktigt mål för Save the Orangutan att skapa engagemang kring orangutanger, regnskogen och ursprungsbefolkningen. Under 2022 hade vi särskilt fokus på att träffa givare och andra intresserade öga mot öga under en rad olika evenemang.

BOS Foundation gav en speciell inblick

I september besökte vår indonesiska samarbetspartner BOS Foundation både Danmark och Sverige. I Köpenhamns Botaniska trädgård hölls öppet hus för både barn och vuxna med bland annat filmer från Borneo och indonesisk mat.

Under eventet berättade både medarbetare från Save the Orangutan och BOS Foundation om det viktiga arbete som bedrivs. Därefter åkte BOS Foundations direktör Jamartin Sihite till Malmö, där han höll en föreläsning om insatserna för att skydda orangutanger och regnskogen.

Öppet hus med Indonesiens ambassad

Vårt samarbete med Indonesiens ambassad för att främja Borneos rika biologiska mångfald och kultur tog sig uttryck i ett gemensamt öppet hus på Asia House i Köpenhamn under våren. Naturen och kulturen hyllades genom tal, indonesiska danser och mat, videor och inte minst presentationen av vår fotoutställning "I Am the Forest", som består av över 50 fotografier av Borneos unika biologiska mångfald.

Ett firande av Borneos biologiska mångfald

Utställningen "I Am the Forest" visades också i ännu festligare miljöer. Bilderna var nämligen omgivna av dansande gäster på Silent Disco på Refshaleön i Köpenhamn i april. Det blev ett populärt och annorlunda firande av Borneos biologiska mångfald. Evenemanget hölls i samarbete med Reffen209 och stöttades av danska kulturdepartementets medel för allmännyttiga kulturprojekt.

Bakom kulisserna med Björn Vaughn

Flera hundra personer dök upp när naturfotografen Björn Vaughn besökte Danmark för att berätta om sitt fascinerande arbete. Björn är fotografen bakom Save the Orangutans filmer och bilder.

Han har också gjort serien "Orangutan Jungle School" om orangutangerna på Nyaru Menteng. Det var en mycket intressant kväll med spännande berättelser, vackra bilder och många frågor.

Youth Lab: Unga engagerar unga

En grupp unga kreativa människor stod för idéer och konceptutveckling när Save the Orangutan och vår partner Fremtidsfabrik fokuserade på orangutanger, regnskogar och lokal utveckling på festivaler sommaren 2022. Ungdomarna i ungdomslabbet utvecklade audiovisuella berättelser som syftade till att engagera andra unga i vårt arbete. Projektet skapades med stöd av engagemangsmedel från danska CISU.

Berättelserna presenterades på Köpenhamns hamnfestival, Ungdomens Folkmöte och Together Festival. Upplevelsen var en bra utgångspunkt för den unga publiken att prata mer om olika teman med anställda från Save the Orangutan.

De danska ungdomarna i Youth Lab hade nära kontakt med ungdomar på Borneo under projektet. Det gav en väldigt personlig förståelse för den verklighet, kultur och vardag som unga lever i på andra sidan jorden.

De audiovisuella berättelserna presenterades i ett stort mörkt tält med vibrerande golv, projektor i taket och stämningsfulla ljudeffekter. Detta gjorde att publiken blev helt uppslukad av berättelsernas budskap och fick en levande inblick i Borneos regnskog.

Samarbete över gränserna

Partnermöte på Borneo

För första gången sedan coronapandemin blev det under 2022 möjligt att hålla ett fysiskt möte med våra internationella partners, som alla ingår i BOS-samarbetet. Det ägde rum på rehabiliteringscentret Samboja Lestari, där vi vidareutvecklade det viktiga samarbetet mellan organisationer i Europa, Australien, USA och Indonesien.

Ett frö till en ny strategi

Hösten 2022 fick vi besök av en delegation från vår indonesiska partner BOS Foundation. Vi höll en workshop tillsammans för att stärka vårt samarbete, utveckla våra organisationer och påbörja en ny strategi för vårt komplexa arbete. Allt för att vi i ännu högre grad ska kunna skydda orangutangen och regnskogen, och samtidigt bidra till en hållbar utveckling för skogsberoende samhällen. Strategiarbetet finansierades med stöd av CISU.

Klimat- och energikommittén till Borneo

År 2022 besökte representanter från den danska riksdagens klimat- och energiutskott Borneo. Tillsammans med den danska ambassaden i Indonesien visades de runt på Samboja Lestari, som är ett av två rehabiliteringscenter som Save the Orangutan stödjer. Tillsammans med vår lokala partner BOS Foundation fick vi möjlighet att presentera vårt arbete för de danska politikerna.

Besök hos Indonesiens ambassadör

I samband med ett besök i Köpenhamn av vår indonesiska samarbetspartner bjöd Indonesiens ambassad in Save the Orangutan och BOS Foundation på en trevlig middag hemma hos ambassadören. Här fick vi möjlighet att prata om vårt arbete och samtidigt träffa indonesier som bor i Malmö och arbetar med liknande saker.

Över 500 återutsatta orangutanger

©BPI

Sedan vår indonesiska partner BOS Foundation började med återutsättningar under 2012 har många rehabiliterade orangutanger börjat ett nytt liv i regnskogen. År 2022 blev orangutang nummer 500 frisläppt.

Ben blev nummer 500

Återutsättningen av så många orangutanger är en milstolpe i sig, men orangutang nummer 500 var också väldigt speciell för Save the Orangutang. Ben är en del av vårt adoptionsprogram, och många av våra trogna givare har följt honom sedan han föddes på Nyaru Menteng 2010. Här var han en bra skogsskoleelev, och därför var det ingen överraskning att han i slutet av året var redo att ta sig an regnskogen som en fri orangutang.

Föräldralösa orangutanger räddade

Varje år kommer nya orangutanger till BOS rehabiliteringscentrum. Det kan vara vuxna orangutanger som antingen är skadade eller i fara, eller så kan det vara små hjälplösa ungar som förlorat sin mamma. I år tog Nyaru Menteng och Samboja Lestari emot totalt 18 orangutanger som antingen räddades i regnskogen eller överlämnades av myndigheter eller lokalbefolkningen.

#ORANGUTANFREEDOM

**500 ORANGUTANGER ÅTER-
UTSATT MELLAN 2012-2022**

ORANGUTANGER PÅ NYARU MENTENG

259 i rehabilitering
18 i livslång vård
17 nykomlingar

ORANGUTANGER PÅ SAMBOJA LESTARI

53 i rehabilitering
75 i livslång vård
5 nykomlingar

Två nya orangutanger i adoptionsprogrammet

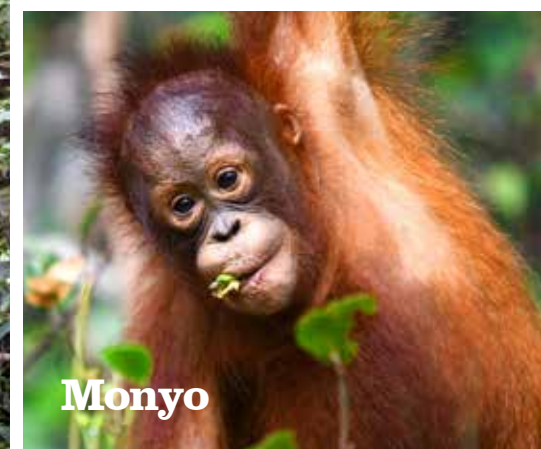
Vårt adoptionsprogram utvecklas ständigt och i takt med att orangutanger återutsätts kommer nya ungar in i programmet. 2022 blev det möjligt att adoptera två små nya orangutangungar: Jeni och Monyo. Monyo är en orangutanghane som kom till Nyaru Menteng 2019. En bybo sa att han hade hittat den då sex månader gamla ungen helt ensam. Jeni räddades från ett traumatiskt liv i fångenskap 2020 vid en ålder av 10 månader. Båda orangutangerna går nu i skogsskolan och har det, trots tungt bagage, otroligt bra.

©BOSF

Jeni

Monyo

Vi återskapar regnskogen

Under ett antal år har vi arbetat nära våra indonesiska partners, BOSF Mawas och Borneo Nature Foundation, och lokalbefolkningen för att plantera träd och återställa förstörda regnskogsområden. Vi gör detta i Mawas torvskog, som är hem åt mer än 2 500 orangutanger, och i Sebangau, som är hem åt cirka 6 000 orangutanger.

©BPI

©BPI

Under 2022 återskapade vi:

126 hektar
orangutanghabitat
genom att återplantera
91 892 träd

Regnskogen blir beskyddad

Vi arbetar nära våra partners på Borneo för att utveckla och bedriva insatser som skyddar regnskogen och de vilda orangutanerna. Detta sker alltid i nära samarbete med lokalbefolkningen, som genom insatserna får stöd i hållbar utveckling och förvaltning av regnskogen.

Arbetet under corona-pandemin

COVID-19 har påverkat vårt arbete de senaste åren. Vi och våra samarbetspartners har bland annat arbetat för att förebygga sjukdomen i flera lokalsamhällen på Borneo, och på så sätt förhindrat smitta av vilda orangutanger i området. Som ett resultat har vi kunnat konstatera att det blev mindre sjukdom i byarna vi arbetade i än omkringliggande byar. Samtidigt har insatserna också skapat en större förståelse för hur människors hälsa hänger ihop med naturskydd. Vi har även stöttat lokalbefolkningen i att bli självförsörjande, så att de bättre kan komma på fötter ekonomiskt efter pandemin.

Tekniken gör skogsövervakningen bättre

Lokala team patrullerar i regnskogen för att kunna upptäcka skogsbränder och illegal avverkning. Detta är ett arbete som vi och våra partners ständigt försöker förbättra. Här är teknik och datainsamling en väg framåt! 2022 slutförde vi ett projekt där DHL GRAS lärde BOSF Mawas att använda satellitdata för att observera var det finns särskild risk för

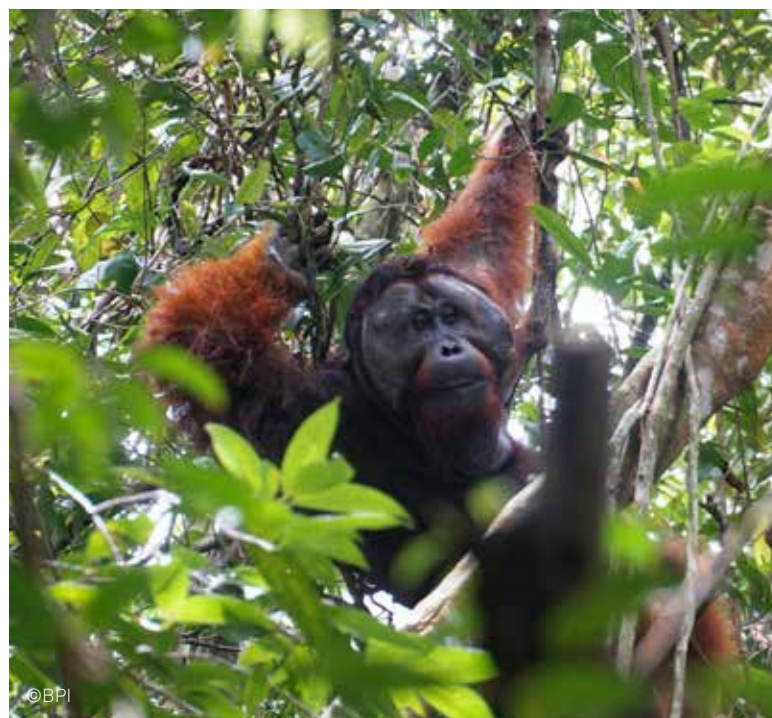
skogsbränder. Samtidigt arbetar vi tillsammans med Köpenhamns universitet för att vidareutveckla en app som ska göra data från fältet bättre. Dessa insatser kommer bli ett viktigt bidrag till vårt arbete för att skydda de mer än 2 500 vilda orangutangerna i Mawas.

Ursprungsbefolkningen får rätt till sin skog

Med stöd från Save the Orangutan och vår partner Borneo Nature Foundation har ursprungsbefolkningen i Rungan – ett område med fler än 3 000 vilda orangutanger, äntligen fått rättigheter till skogen. Den utgör själva levebrödet för dessa människor och samtidigt är rättigheter för urbefolkningen det bästa skyddet för både natur och djurliv. Därför arbetar vi med flera projekt för att urbefolkningen ska få laglig rätt till regnskogsområden. Projektet i Rungan finansierades med stöd från CISU.

Hållbara resultat i regnskogen

2022 fick vi även ett stort bidrag från CISU för ett projekt där vi och BOS Foundation arbetar med flera regnskogsområden på Borneo. Projektets fokus handlar om att hjälpa urbefolkningen genom den komplicerade processen att skaffa sig rättigheter till de skogsområden som de traditionellt har förvaltat i generationer. Detta bidrar till att arbetet med att skydda regnskogen och den kritiskt hotade orangutangen är hållbart på lång sikt.

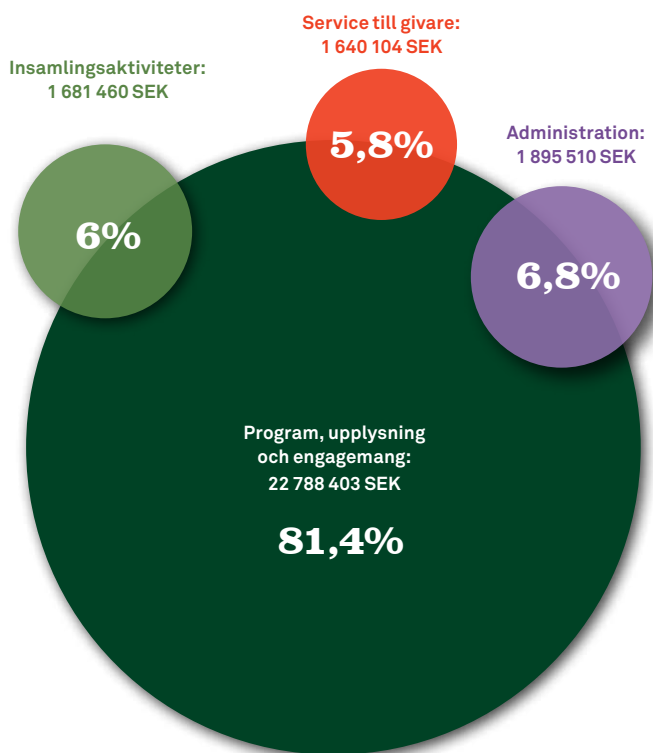
Så användes pengarna under 2022

Insamlade medel

2022 samlade Save the Orangutan in 26,3 miljoner SEK från privata bidragsgivare, företag, stiftelser och institutionella givare, varav 24,5 i Danmark, 1,6 i Sverige och 0,2 i England och Wales.

Fördelning av medlen

Under 2022 använde Save the Orangutan 22,8 miljoner SEK för programinsatser, information och engagemang, vilket motsvarar 86,5 % av de medel som samlades in 2022, och 81,4 % av de medel som användes 2022. Det överfördes 16,5 miljoner SEK i direktstöd till våra partners på Borneo. Under 2022 har Save the Orangutan använt totalt 5,2 miljoner SEK, motsvarande 18,6 % av de använda medlen, för att ge service till givare, administration och insamlingsaktiviteter. År 2022 var kostnaderna för administration 6,8 % av de använda medlen. Det totala obundna egna kapitalet för organisationerna i Danmark, Sverige och England & Wales skrevs ned med 1,6 miljoner SEK under 2022.

Tack till

- Bröderna Hartmanns Fond
- Asta & Jul. P. Justesens Fond
- Inge & Skjold Burnes Fond
- Torben och Alice Frimodts Fond
- Lund Fonden
- Toyota-Fonden
- Fru Ellen Bremerdals fond till hjälp för hemlösa katter och andra viltlevande djur
- Danska kulturministeriets medel till allmännyttiga kulturella projekt
- Danska kulturministeriets medel till landstäckande allmänna organisationer

Ett särskilt tack till de många företag och tusentals privatpersoner som stöttar vårt arbete.

SavetheOrangutan_org

Save the Orangutan
Red Orangutangen
Save the Orangutan-Sverige

@RedOrangutangen

Save the Orangutan

www.savetheorangutan.org

Danmark

Østerbrogade 146B, 1
2100 København Ø

info@redorangutangen.dk
www.redorangutangen.dk

Sverige

c/o Trojodus Konsult AB
Husargatan 3, 4 tr
211 28 Malmö

info@savetheorangutan.se
www.savetheorangutan.se

England og Wales

c/o Smarties Bookkeeping Limited
The Keep, Creech Castle
Taunton
TA1 2DX Somerset

info@savetheorangutan.org
www.savetheorangutan.org